Timişoara-Temesvár, XIX. évf., 180. szám

ÁRA 5 LEI

Szombat, 1943 augusztus 7

DÉLI HIRLAP

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a CORVIN Lapkiadó R. T.

A timiştorontali törvényszék bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapitotta: Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Arcvonalröviditès az oreli kanyarban

Csütörtökre virradó éjtszaka a németek kiüritették Orel városát

Visszavert szovjet támadások a miuszi és doneci arcvonalon: Bjelgorod körzetében tovább tartanak a sulyos harcok — Megujuló heves szövetséges támadások kivédését jelentik Sziciliából Római nyilatkozat Roosevelt békefeltételeiről — London várja Sztalin állásfoglalását

A keleti arcvonalon, a miuszi frontszakaszon, Kujbisevotól északra az ujonnan szerzett német állások visszafoglalására irányuló szovjet ellentámadások meghiusultak, — jelenti Berlin. Sikertelen szovjet támadást jelentenek a doneci arcvonal középső részéről is. Bjelgorod körzetében a sulyos és váltakozó elháritó harcok tovább tartanak. Mint a német hadijelentés megállapitja, a német csapatok az oreli kanyarulatban *az arcvonal megröviditése* során végrehajtották Orel városának még régebben tervezett kiüritését.

Sziciliában — mint az olasz hadijelentés megállapitja, a tengelycsapatok szerdán az angolszászok *megujuló* heves támadásait védték ki.

Rómában a Badoglio-kormány minisztertanácsi ülésre ült össze. Olasz vonatkozásu jelentéseink a belső átszervezésre vonatkozó ujabb intézkedéseket ismertetik. Mértékadó olasz körök Roosevelt 7 pontból álló békefeltételében a feltétlen megadásra vonatkozó követelés *megismétlését* látják.

Törökország moszkvai nagykövete rövidesen átnyujtja a szovjet kormánynak azt a török válaszjegyzékét, mely Ankara állásfoglalását tartalmazza *a menedékjog* érvényesitése tekintetében. Ankara válasza, a Rador isztanbuli értesülése szerint, magán viseli a török szuverénitás és függetlenség bélyegét.

London és Washington

A Timpul cimü **bucureşti** lap azokkal a Londonból származó svéd lapjelentésekkel foglalkozik, melyek szerint a brit háborus kormány tagjait váratlanul éjtszakai ülésre hivták össze. A jelek arra mutatnak, hogy **fontos kérdésekről** tágyaltak s ugy látszik, döntést is hoztak. A svéd jelentések azonban bizonyos mértékben ellentmondanak egymásnak. Abban megegyeznek, hogy ez alkalommal **nem az olaszországi események szerepeltek napirenden,** ami azt jelenti, hogy nem érkezett olasz fegyverszüneti kérelem Londonba. A svéd laptudósitók többsége ugy véli, hogy **London és Washington között** folynak bizonyos megbeszélések. Erre enged következtetni Roosevelt és Churchill hosszu telefonbeszélgetése is, mely közvetlenül a minisztertanács összeülése előtt folyt le. A **Dagens Nyheter** cimü svéd lap arra a félhivatalos angol helyről származó kijelentésre célozva, amely szerint az Egyesült Államokat érintő „technikai kérdésekről" van szó, valószinünek tartja, hogy **valami véleménykülönbség** merült fel London és Washington között. Bővebb magyarázatot hiába várnánk a laptól, csak annyit mond, hogy **„ez a véleménykülönbség nemcsak az olasz kérdéssel áll összefüggésben, hanem az egész európai helyzettel."**

Moszkva

Lisszabonból szerzett értesülésekre hivatkozva az **Europapress** arról ad hirt, hogy **angol kormánykörökben nagy érdeklődéssel várják Sztalin nyilatkozatát az olaszországi helyzetre vonatkozóan.** Lehetségesnek tartják, hogy Sztalin a nyilvánosság előtt, esetleg rádióbeszédében foglal állást az olasz kérdésben s attól tartanak, hogy kijelentései és az eddigi angolszász nyilatkozatok között bizonyos eltérések mutatkozhatnak. Londonban ugyanis nem titok, hogy Moszkva nem nézi jó szemmel az Egyesült Államok politikáját, mely a Szovjet mellőzésével igyekszik az olasz kérdést dülőre vinni? Moszkvában emlékeztetnek arra, hogy a

Törökország nem változtatja meg álláspontját a politikai menekültek befogadása ügyében

Szovjetszövetség is hadban áll Itáliával s az olaszokkal való esetleges megállapodásba a Kremlnek is beleszólása van.

×

A bucureşti lapok a **Transkontinent Press** stockholmi jelentése nyomán ismertetik a **Folkets Dagbladet** cimü svéd lap legujabb cikkét. A lap **„Sztalin egyéni játszmája"** cim alatt azt irja, hogy Majszkij londoni szovjet nagykövet visszahivása és helyettes külügyi népbiztossá történt kinevezése Londonban kinos benyomást keltett. Londonban nagyon jól tudják, hogy Sztalin egyéni játszmát kezd s ez a játszma erősen érinti Anglia és Európa érdekeit, — állapitja meg a **Folkets Dagbladet.**

A News Week 4 pontja

A *News Week* cimü angolszász folyóirat utólagosan közli azokat a benyomásokat, amelyeket az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövete,*Davies*, Sztalinnál tett legutóbbi látogatása alkalmával a Szovjet külpolitikájáról nyert. A *News Week* — mint a *Transkontinent Press* madridi jelentése közli — négy pontra emlékeztet, amelyek a *Davies* és *Sztalin* között lefolyt megbeszélésekből tisztázódtak:

1. Sztalin visszautasit a háboru utáni időre vonatkozó mindenféle béketervezgetést, mint „a győzelmi törekvésektől való elhamarkodott elteritést." Moszkva csak azért küldött képviselőt a hotspringsi nemzetközi ellátásügyi tanácskozásra, hogy *szövetségesei elkedvtelenedésének* elejét vegye.

2. Sztalin nem lát ellentétet Lengyelország keleti felére vonatkozó igénye és azon nyilatkozata között, hogy „erős és független Lengyelországot kiván. „Inkább azon a nézeten van, hogy Lengyelország ereje az „Oroszországgal való barátságból" fog származni és ezt a barátságot éppen a határkérdések kiküszöbölése fogja biztositani.

3. Sztalin biztositékot adott, hogy a Szovjetunió akkor, amidőn már a békéről fognak tárgyalni, realisztikus lesz és az „élni és élni hagyni" alapelvét követi. *Kitart* azonban „az együttes biztonságban való részvétel" mellett.

4. Davies nagykövet végül — *moszkvai tárgyalásai alapján* — sejtetni engedi, hogy „Sztalinnak a japánok iránti bizalmatlansága a Szovjetszövetséget talán arra fogja birni, hogy az Egyesült Államokat és Angliát *a pearl-harbouri és szingapuri számla kiegyenlitésében* segitse", ez azonban addig nem lehetséges, amig a keleti arcvonal a Szovjet erőit leköti. *(—r)*

Jelentéseink a harcterekről

A kiüritett Orel városából az összes készleteket tervszerüen elszállitották; minden hadifontosságu berendezést szétromboltak

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legujabb jelentése szerint a keleti harctéren a Miusz-szakaszon a bolsevisták tegnap Kujbisevotól északra nagy gyalogsági erőkkel és számos páncélossal heves ellentámadásokat intéztek az ujonnan szerzett német állások ellen. Ezek az ellentámadások azonban az ellenség magas veszteségei mellett teljesen meghiusultak. A Donec középső részén a szovjet csapatok támadásai szintén eredménytelenek voltak. Bjelgorod körzetében a sulyos és váltakozó elháritó harcok tovább tartanak.

Az Orel-kanyarban az arcvonal megröviditése során augusztus 4-ről 5-re virradó éjtszaka végbement Orel városának már régebben tevezett kiüritése, amit az ellenség nem zavart meg. Az összes készleteket tervszerüen elszállitották, a hadi fontosságu berendezéseket kivétel nélkül szétrombolták.

A Ladoga-tótól délre a bolsevisták erős támadásai a német vonalak előtt összeomlottak.

Tegnap a keleti arcvonalon 123 ellenséges páncélost lőttek le.

A légierő harci, zuhanó és csatarepülő-kötelékei az elháritó csata gyujtópontjainál, mindenekelőtt pedig Bjelgorod és Orel körzetében sulyos csapásokat mértek a Szovjetre. Légi harcokban tegnap 161 szovjet repülőgépet lőttek le, 7 német repülőgép nem tért vissza.

Szicilia szigetén északamerikai csapatok tegnap is megkisérelték a középső arcvonalszakasz áttörését. Sulyos, kemény elkeseredéssel folyó harcokban az ellenség valamennyi támadása összeomlott és az amerikai csapatok érzékeny veszteségeket szenvedtek.

Nehéz német harci repülőgépek egy erős köteléke Palermo kikötőjét támadta meg. Számos sulyos bombatalálat érte a kikötői berendezéseket és ezenkivül 2 ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 13.000 tonna tartalommal, valamint egy rombolót elsüllyesztettek. Egy könnyü cirkáló, 3 romboló és 8 szállitó hajó megrongálódott.

23 ellenséges repülőgépet Szicilia szigete fölött és az olasz partvidék mentén lőttek le.

Az elmult éjtszaka néhány ellenséges zavaró repülőgép a német birodalom nyugati területe fölé repült. Szórványos bombatalálatok során jelentéktelen károk keletkeztek.

A hadi tengerészet és tengerészeti légvédelem biztositó harci erői a nyugateurópai partvidék fölött 10 ellenséges repülőgépet lőttek le. Német gyorsnaszádok Anglia keleti partjai előtt az elmult éjtszaka elsüllyesztettek egy angol aknakutató hajót.

BERLINI RADOR-JELENTÉS AZ ORELI HARCOKRÓL

Berlin. (Rador). Az oreli körzetben folyó harcokról a következő részleteket jelentik:

Az oreli előretolt állások szárnya ellen intézett erős szovjet támadások összeomlása után, továbbá az összes hadigazdálkodási szempontból fontos berendezések kiüritését követően a német állások Orel város maradványai mögött huzódnak.

A német alakulatoknak sikerült észrevétlenül elszakadniok az ellenségtől s a már régebben elkészitett állásokat elfoglalniok. Csupán a kiüritési mozdulatok végrehajtása után néhány órával kezdték meg a szovjet csapatok a tapogatódzást az uj német állások irányában.

159 halottja és 228 sebesültje van Nápoly bombázásának

Róma. (Rador). Az 1167-ik olasz hadijelentés: A tengelykötelékek Sziciliában az ellenség állandóan megujuló heves támadásait védték ki. Német harcirepülőgépek támadták Palermo kikötőjét és elsüllyesztettek egy rombolót, valamint két kereskedelmi hajót 13.000 tonnatartalommal. Megrongáltak egy cirkálót, három rombolót és nyolc teherhajót, 30.000 tonna tartalommal. Négymotoros ellenséges bombázó repülőgépek hevesen bombázták Nápoly lakónegyedeit. Több épületet összeromboltak, a polgári lakosságnak sok áldozata van. A légvédelmi kötelékek négy, az olasz—német vadászrepülők pedig három támadó gépet lőttek le. Az utóbbi napokban olasz kisérő hajóegységek 6 ellenséges gépet lőttek le.

A hadijelentés kiegészitéseként közlik, hogy Nápolyban a légitámadás áldozatainak száma 159 halott és 228 sebesült.

„A rendszerváltozás semmit sem változtatott a háboru tényén" — irja a Gazetta del Popolo

Milanó. (Rador). A Gazetta del Popolo cimü olasz lap megállapitja, hogy az angolszászok alig valamivel több mint egy hét alatt hat sziciliai tartományt foglaltak el, most azonban hiába kisérlik meg az áttörést a cataniai fennsik északi vidékén. Az inváziós angolszász csapatoknak most a sikságon minden egyes kertért, a hegyekben pedig minden kis gerincért erősen meg kell küzdeniök.

Az Olaszországban bekövetkezett rendszerváltozák semmit sem változtatott a háboru tényén, — folytatja a lap. — Ebben a háboruban Olaszország és Németország a többi európai nemzettel együtt, közös sorsát védi az orosz bolsevizmus ellen, mialatt a

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Földközi-tenger felől az angol—amerikai elözönlés fenyeget. Olaszország eleget fog tenni a háboru során felmerült kötelezettségeinek, de ezek a kötelezettségek nemcsak becsületbeliek, hanem Olaszország jövőjének és létezésének alapkövét jelentik. Az angolszász hatalmaknak tudniok kell, hogy Olaszországot támadva, Európát támadják és kárbaveszett minden olyan terv, amely Olaszországot az európai kontinens ellen szeretné felhasználni.

A törökországi kényszerleszállások

Isztanbul. (Rador). A Stefani olasz hírügynökség jelenti: A Ploeştit támadó és Törökországban kényszerleszállást végző amerikai repülőgépek közül azt, amely Kefyve kikötőjénél a tengerbe esett, elnyelték a hullámok. A személyzet négy tagja életét vesztette, mig az ötödik, akit kimentettek a tengerből, néhány órával később belehalt sebeibe. A többi repülőgépet Ankarába szállitották.

A politikai arcvonal

Róma a feltétlen megadásra vonatkozó követelés megismétlését látja Roosevelt „békefeltételeiben"

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Roosevelt elnök ugynevezett „békefeltételeinek" hét pontját, mely Washingtonban nyilvánosságra került s melyről a **Daily Express** cimü lap is hirt adott, mértékadó olasz körökben a feltétlen megadásra vonatkozó követelés megismétlésének tekintik. Ebben a vonatkozásban olasz részről kiemelik, hogy Badoglio tábornagy, az uj kormányfő első kiáltványában kifejezetten megállapitotta, hogy „a háboru tovább folyik. Olaszország hü marad szavához".

Ami az összes német csapatok visszavonásáról szóló hiresztelést illeti, ezekkel szemben Rómában megállapitják, hogy a német csapatok a szicíliai fronton, az olasz csapatokkal vállvetve, hősiesen és a legáldozatosabb szellemben harcolnak.

Ambrosio olasz vezérkari főnök napiparancsa

Róma. (Rador). Ambrosio tábornok vezérkari főnökké való kinevezése alkalmából az olasz véderőhöz a következő napiparancsot intézte:

Büszkén arra, hogy ismét a király alkotmányos parancsnoksága alá kerültek, az olasz erők esküjükhöz hiven hittel és becsülettel menetelnek a király és császár által kitüzött célok felé.

AZ OLASZ IFJUSÁGI SZERVEZETEK PARANCSNOKSÁGÁNAK UJ ELNEVEZÉSE

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy a volt fasiszta ifjusági szervezetek főparancsnoksága, továbbá a vidéki parancsnokságok uj elnevezést kaptak. A főparancsnokság azentul „az olasz fiatalság rendkivüli kormánybiztossága", mig a vidéki parancsnokságok „az olasz fiatalság tartományi hivatala" elnevezést viseli.

A NŐTLENEK HELYZETE

Róma. (Rador). Az uj kormány első rendeletei között szerepelt az, amely a nőtlen férfiakra vonatkozó különleges rendelkezéseket hatályon kivül helyezte. Egy most kiadott ujabb rendelkezés hangsulyozza, hogy a nőtlen személyekre megszabott különleges adózási rendszabályok továbbra is érvényben maradnak.

AZ OLASZ KÖZVÉLEMÉNY MEGELÉGEDÉSSEL FOGADTA A VAGYONELLENŐRZÉSI RENDELETET

Róma. (Rador). Az olasz sajtó foglalkozik annak a bizottságnak a felállitásával, amelynek célja a politikai tisztséget viselt személyek vagyona eredetének felülvizsgálása s kiemeli, hogy az intézkedést az olasz közvélemény élénk megelégedéssel fogadta. A lapok rámutatnak arra, hogy ez megfelel a minden olasszal veleszületett igazságérzéknek és erkölcsi szükségességnek.

A sajtó megjegyzi, hogy a nép, amelynek teljes bizalma van az igazságszolgáltatásban, biztos abban, hogy a vagyonok felülvizsgálása pártatlanul és szigoruan megy majd végbe.

A HELYZET AZ ÉSZAKOLASZORSZÁGI IPARI KÖZPONTOKBAN

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Mértékadó olasz helyen megállapitják, hogy az északolaszországi partvidéken mindenütt nyugalom és rend uralkodik. A nagy ipari városokban a munkások az utóbbi napokban mindenütt rendszeresen munkába jártak. Sehol sem került sor ujabb incidensekre vagy tüntetésekre.

KIK TÉRNEK VISSZA OLASZORSZÁGBA

Róma. (Europapress). Az utóbbi napokban Olaszországba visszatért személyek között van Bario Salandra ügyvéd, Antonio Salandra volt miniszterelnök fia, aki eddig Brüsszelben élt. Bario Salandra Velencébe érkezett.

FELOSZLATTAK AZ EGYETEMI TANÁRI JELÖLŐ BIZOTTSÁGOT

Róma. (Rador). A nemzetnevelési minisztérium feloszlatta az ez év április hónapjában alakult bizottságot, amelynek az volt a megbizatása, hogy az olasz egyetemeken üresedésben lévő harmincöt tanszékre jelöléseket tegyen. A bizottság eddig még nem kezdte meg müködését. Összetételében olyan elvek érvényesültek, amelyek Olaszország mai helyzetével összeférhetetlenek. Igy például csak az lehetett ennek a bizottságnak tagja, aki egyuttal tag volt a fasiszta pártban is.

SZINDIKÁTUSI VEZETŐK KINEVEZÉSE OLASZORSZÁGBAN

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy Buzzi Emiliot ar ipari munkások szindikátusának biztosává kinevezték. Az ügyvéd-szindikátus biztosa Calamandrei Pietro tanár lett.

ÉLÉNK POLITIKAI TEVÉKENYSÉG ISZTANBULBAN

Isztanbul. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Menemencsoglu török külügyminiszter jelenleg Isztanbulban tartózkodik, ahol fogadóestét adott a spanyol és portugál követ, valamint a távozó olasz ügyvivő tiszteletére. Az olasz ügyvivő visszatér a külügyminisztériumba, ahol kabinetfőnök lett. Izmet Inönü török államelnök, aki néhány napja szintén Isztanbulba van, fogadta Saracsoglu miniszterelnököt és Menemencsoglu külügyminisztert, akikkel hosszabb tanácskozást folytatott.

Törökország a politikai menekültek befogadása ügyében ragaszkodik a nemzetközi jogszabályokhoz

Isztanbul. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A **Tasviri Efkiar** cimü török lap értesülése szerint Törökország moszkvai nagykövete rövidesen átnyujtja a szovjet kormánynak a török külügyminisztérium válaszát a politikai menekültek befogadása ügyében.

A török válaszjegyzék ragaszkodik a nemzetközi jogszabályokhoz és Törökország eddig követett politikájához. A válaszjegyzék valamennyi pontja magán viseli a török állam szuverénitásának és függetlenségének bélyegét.

A TÖRÖK NAGYKÖVET VISSZAÉRKEZETT LONDONBA

Ankara. (Transkontinent Press). Orbay londoni török nagykövet Ankarából visszaérkezett állomáshelyére.

A Szovjet feltétele a második arcvonal kérdésében

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy Walter Citrine, az angol munkásszindikátusok főtitkára a Szovjetszövetségben tett utjáról visszatérve azt javasolta, a szindikátusok kérjék az angol kormánytól, hogy még ebben az évben hozza létre az európai második arcvonalat.

— Moszkva — mondotta Citrine — csak olyan vállalkozással elégedne meg, amely tekintélyes létszámu német csapatoknak a keleti arcvonalról való visszavonását eredményezné.

Citrine még azt is javasolta, hogy az angol—szovjet bizottságot más nemzetek képviselőinek bevonásával bővitsék ki.

A brit munkásvezér végül megjegyezte, hogy visszafelé vezető utján repülőgépét egy szovjet légvédelmi üteg a Kaspi-tenger felett majdnem lelőtte.

Mi lesz Pétain hiveivel Martinique szigetén?

Madrid. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Saint Pierre-ből származó jelentés szerint Martinique szigetén, a „Nemzeti Felszabaditás Francia Bizottsága" által kinevezett kormányzóval szemben a tisztek, katonák és tengerészek nagyrésze továbbra is kitart Pétain tábornagy mellett. Francia-Nyugat-India haderőinek parancsnoka, **Jacomy** tábornok — akit az algiri francia bizottság nevezett ki ebbe a tisztségbe — kihirdette, hogy a tiszteknek, katonáknak és tengerészeknek huszonnégy órán belül el kell ismerniök a disszidens kormányt. Ez a határidő letelt s most a sziget ujonnan kinevezett hatóságai azon tanakodnak, milyen intézkedéseket hozzanak a véderő Vichy iránt hüséges tagjai ellen.

ELFOJTOTT RENDZAVARÁSI KISÉRLETEK PORTUGÁLIÁBAN

Lisszabon. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósitó nyomán jelenti, hogy bár az átmeneti jellegü sztrájkok után a gyárakban javarészben ismét megindult a munka és a rend helyreállott, az állammal szemben ellenségesen viselkedő kommunista elemek müködése nem szünt meg.

A „portugáliai és ibériai kommunisták bizottsága" által aláirt és az általános sztrájkra sugalmazó felhivás azt bizonyitja, hogy kommunista izgatásról van szó.

A közrend megzavarására irányuló kisérleteket egyes vidéki helységekben a rendőrség hamarosan elfojtotta.

CORSO-MOZI. Arad TELEFON 23-64
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor
Ma.
Bajtársak
A bajtársi együttérzés és önfeláldozás ragyogó filmje.
Willy Birgel, Maria Nicklisch, Karin Hardt-tal
Kedvezményes jegyek érvénytelenek.

AMERIKAI ÜDVÖZLET A SZOVJET TENGERÉSZETNEK

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma közli, hogy Knox tengerészeti miniszter és King tengernagy az amerikai tengerészet főparancsnoka, a szovjet tengerészeti nap alkalmából üdvözletet küldött a Szovjet tengerészeti népbiztosának, Kutzenov tengernagynak. Válaszában a szovjet tengernagy megköszönte a szivélyes üdvözletet.

MACKENSEN TÁBORNOK ELŐLÉPTETÉSE. (Berlin.) Mackensen lovassági tábornokot, a kiváló német hadvezér fiát s a római német nagykövet fivérét vezérezredessé nevezték ki.

GYERMEKÁLDÁS A SVÉD TRÓNÖRÖKÖS CSALÁDJÁBAN. (Stockholm). Stockholmban és a nagyobb vidéki városokban negyvenkét ágyulövés közölte a lakossággal, hogy Gusztáv Adolf svéd trónörökös feleségének, Sybilla hercegnőnek leánygyermeke született. Ez immár negyedik gyermeke a svéd trónörökös párnak. Az ujszülött hercegnő keresztnevét a mai minisztertanácson fogják megállapitani.

RENDŐRI ENGEDÉLY KELL A KIRÁNDULÓKNAK. (Zágráb.) Augusztus 8-tól kezdődően a kirándulók csak rendőri engedély alapján mehetnek a zágráb-környéki hegyekbe.

A SPANYOL KORMÁNY NYÁRI SZABADSÁGA. (Madrid). Franco tábornagy-államvezető, valamint a kormány tagjai már megkezdték előzetesen bejelentett nyári szabadságukat és már egyetlen miniszter sem tartózkodik Madridban. Az a körülmény, hogy 1935 óta a spanyol kormány ismét hivatalosan megtartja nyári szabadságát, annak bizonyitéka, hogy az olaszországi események miatt semmi aggodalma nincsen és azokat teljesen olasz belpolitikai ügynek tekinti. (EFE)

RENDSZABÁLYOK AZ ARGENTIN BALOLDALI ELEMEK ELLEN. (Buenos-Aires.) Alfredo Gilbert ezredes, belügyminiszter beszámolt kormányának azokról a rendszabályokról, amelyeket a kommunizmus ellen hozott. A jövőben valamennyi szélsőbaldali személyt szigoru ellenőrzés alatt tartanak. (DNB.)

NYOMDAPUSZTITÓ TERRORISTÁK FRANCIAORSZÁGBAN. (Vichy.) Clermont Ferrandban ismeretlen tettesek behatoltak a La Moniteur cimü francia lap nyomdájába s ott a gépeket és a többi berendezést három bombával elpusztitották, majd felgyujtották az épületet és motorkerékpáron elmenekültek.

HADGYAKORLAT MADRID MELLETT. (Madrid). Madrid mellett hadgyakorlatot tartottak, amelyen főleg a gépesített egységek vettek részt.

SZÁLLODÁK AMERIKAI HAJÓTÖRÖTTEKNEK. (Laurenco Marques). Az amerikai tengerészet a nagy durbani szállodát teljesen kibérelte, hogy az állandóan a Natal kikötőjében partra szállitott amerikai hajótöröttek rendelkezésére álljon. Az amerikai megbizott kijelentése szerint a megtorpedózott amerikai hajók legénységének százai szorulnak azonnali segélynyujtásra. Ugyancsak amerikai hajótöröttek számára szállodát bérelnek Fokvárosban is. (Stefani)

SZIGORUAN MEGBÜNTETIK ZÁGRÁBBAN AZ ÜZLETEIKET ÖNKÉNYESEN ZÁRVA TARTÓ KERESKEDŐKET. (Zágráb.) A zágrábi kereskedelmi kamara felhivással fordult a kereskedőkhöz és kérte, szüntessék meg azt az önkényes eljárást, amellyel egyesek üzleteiket zárva tartják. A hatóságok a jövőben 500 ezer kuna pénzbirságig és hat hónapi munkatáborba való utalásig terjedhető büntetéssel sujtják az ilyeneket, sulyosabb esetekben pedig végleg megvonják tőlük üzleti engedélyüket.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Uj kenyér

Az asztalunkon uj kenyér van. Illatos és meleg, mint a májusi eső, amely áldásként szokott hullani a földre. Az idő halkan szitálja reánk a perceket, miután csendesen virul bennünk a kenyér tisztelete. Két öklönnyi dúcán megpihen a tekintetünk, s a boldog gyermekkort juttatja az eszünkbe, amikor titokban letörtük ezt a darabot, hogy kivigyük magunkkal csodálatnak és lakomának a ház elé.

Az uj termés olyan, mint a beteljesült élet. Hit és boldogság jár a nyomában s vele közelebb kerül egymáshoz az ég és a föld. Az egész esztendőnek a legszebb fénye ragyog ilyenkor a szemekben, s a kezek önkénteleníil is imára kulcsolódnak, hogy uj kenyeret adott az Isten. Az emberek is megtakítják önmagukat, s a gondolatok, amelyek értelmetlenül és kegyetlenül kergették egymást addig, értelmesebbek és szelidebbek lesznek. A nekifeszült ökrek még dühöngenek és sok élet pusztul el a fekete sarlók alatt, de a jóindulat, érzem, már elindult valahol, és lassan urrá lesz a megértés mindenek fölött. Hihetetlen nagy az uj kenyérnek az ereje, és ez az erő azért van, hogy megfogja az embereket. Hogy elsimuljanak általa az indulatok és letörülje a gondot, amely megüli a homlokokat. A gond a sorshoz tartozik, amely egy kicsit jobban vert végig a zuhanó világon, s a miért még sokaknak sokat kell szenvedniök . . .

A buzát az uj kenyérhez magam válogattam. Végigmentem a telt zsákok között, tenyeremmel meritgettem az aranyszemekből és lassan, mint őrléskor a garat, eregettem őket vissza. Szép és hibátlan volt az áldás, amit a kezemből hullattam alá, örömpillanatok születtek minden szem után, s velem együtt mosolygott az egész világ.

— Szép buza — mondogatták az emberek, akik körülálltak.

— Akár az arany-füzték hozzá többen.

— Az idén gazdag volt az aratásunk — szólalt meg a falu.

A nap lángvörösen égett az arcokon. Nagy, lihegő meleg járt a házak között, hunyorogtak az ablaküvegek s a mélyen lehuzott kalapok, meg kendők alól kiszökkent a barátság és röpködni kezdett, mint a galamb a vállak fölött. A mosolyok egyre szélesedtek és a jókedv is megindult, terelgetve maga előtt a megtalált nyájat . . .

— . . . Mégis csak jó az Isten — mondta valaki s a szavakat tovább vitte a reszkető nyár, az uton suttogássá váltak, de annyi erejük még volt, hogy értelemmel érjenek el azokhoz is, akik még nem arattak és az asztalukról hiányzik az uj kenyér.

Most, hogy itt van előttem a megszegett kenyér, a jónak és boldognak szánt ember jut eszembe, akiért adatott a mag, nőtt és hajlott a kalász s lett a falat, amelynek olyan édes az ize, mint az enyhe méz, illata akár a virágé a mezőn s a szine barna, mint a napégette föld.

Magból virág, ebből termés és ujra mag, igy kering az élet egy leheletnyi csira körül s ez a sok életre és fényre kelt igazság megy, megy hangtalanul, mint az árnyék s a mag a tenyerekből csendesen pereg alá. Árnyra nap jön, majd ujra árny, pedig ahova hullanak a magok, ott jó a föld. Hogy mért nincs csak nap, annak oka van. A napra nincs is mindig szükség. De arra igen, hogy ne legyen nagyon sok az árnyék s a jóságból ne szülessen annyi keserüség. Mert keserüség szántogatja többnyire a földet, könny az öntözője, hogy a bánatnak is része legyen benne. Egyedül a feledést kapta boronának hozzá, hogy egyengesse vele a rögöket, amig az elhintett magok kikelhetnek. Igy él az emberek milliója, akiket kedvére fogamzott erre a földre a szív s ha belőlük csak annyi öröm fakadhatna, mint egy buzaszemből, jobb lenne a világ s az Istennek is több öröme telnék benne . . .

D. VASS ALBERT

A miniszterelnökség közleménye

Az állam gondoskodik

a bombázás halálos áldozatainak hátramaradottairól, a sebesültekről és károsultakról

Bucuresti. (Rador.) A miniszterelnökség közli:

Antonescu Ion tábornagy-államvezető augusztus 2-án és 3-án ismét látogatást tett a bombázott vidéken. Mint augusztus 1.-i első látogatásakor, augusztus 2-án és 3-án is megállapitotta az államvezető, hogy a légierő, a légvédelmi egységek, hatóságok, polgári gárdák és a polgári lakosság minden dicséretet felülmuló módon viselkedett, hősiességről, higgadtságról, keménységről és nemzeti együttérzésről tett tanuságot, ami becsületére válik a népnek. Az államvezető elrendelte, hogy a magatartásukkal kitünt személyekről kimutatást készitsenek. A hatósági és polgári személyeket, továbbá a különféle ipari vállalatoknál dolgozó munkásokat, akik életüket kockáztatva teljesitették kötelességüket, a nemzet szine előtt fogják megdicsérni.

Az augusztus 2-án és 3-án tett látogatása alkalmával Antonescu Ion tábornagy-államvezető megállapitotta, hogy az augusztus 1-én este elrendelt intézkedéseket mind végrehajtották.

Azokat a lakosokat, akiknek házát a bombázás elpusztitotta, elhelyezték és segélyt osztottak ki közöttük. Az állam gondoskodik a bombázás halálos áldozatainak hátramaradottairól, a sebesültekről és károsultakról, ugyanolyan módon, ahogyan a harctéren elesett és megrokkant személyek hozzátartozóival teszi. A károsultak házát a háborus veszély elmulása után az állam felépiti.

A sebesültek és azok vallomásából kiderül, hogy a bombázás áldozatainak javarésze ugy veszitette életét, hogy nem tartotta meg a légvédelmi intézkedéseket vagy a riadó befejezte előtt elhagyta az óvóhelyet.

Azoknak a személyeknek, akik nem tartják tiszteletben a légvédelmi intézkedéseket, az állam nem ad segélyt és nyugdijat, nevüket pedig példaképen nyilvánosságra hozzák.

A hősi halált halt katonák s a légitámadás polgári áldozatainak temetése Ploestiben

Ploesti. (Rador.) A Prahova-völgye ellen intézett északamerikai légitámadás alkalmával hősi halált halt román és német katonák temetése augusztus 4-én, szerdán folyt le a ploesti hősök temetőjében. A temetési szertartáson Antonescu Ion tábornagy-államvezető képviseletében Nicolescu Eugen alezredes, az államvezető szárnysegéde jelent meg. Ott volt még a többi között Killinger Manfréd bucuresti német követ, Jienescu tábornok, légügyi államtitkár, a ploesti helyőrség magasrangu tisztjei Nicolescu tábornokkal az élen, Prahova-megye prefektusa és Ploesti város polgármestere.

A temetőben felsorakoztatott koporsókat román és német lobogókkal, valamint az uralkodó, az államvezető, a helyettes miniszterelnök és mások adományozta koszorukkal borították.

Nicolescu Eugen alezredes, az államvezető szárnysegéde felolvasta a Virtutea Militara és Virtutea Aeronautica érdemrenddel „post mortem" kitüntetett személyek névsorát.

Az istentisztelet után egy német őrnagy beszélt, majd Jienescu tábornok, légügyi államtitkár bucsuztatta a hősi halottakat, kiemelve a román és német repülők áldozatos szellemét és a román—német fegyvertestvériséget.

Ugyancsak augusztus 4-én helyezték örök nyugalomra a ploesti hősök temetőjében a légi bombázás alkalmával lelőtt északamerikai repülőket.

Ghica repülőszázadosnak a bucuresti Ghencea-katonatemetőben lefolyt temetési szertartásán Antonescu Ion tábornagy-államvezető képviseletében Zaharia Romeo alezredes, az államvezető első szárnysegéde vett részt.

A ploesti légitámadás polgári áldozatainak temetése augusztus 3-án ment végbe. A temetésen az államvezetőt Marin Alexandru alezredes-szárnysegéd képviselte.

Igy irt történelmet a „marsalai ezer"...

— Garibaldi egy hónap alatt hóditotta meg Sziciliát —

Marsalától a Palermóba való bevonulásig

A keleti arcvonal gigászi küzdelmei mellett a világ feszülten figyeli a sziciliai harcok fejleményeit. Az angolszászok Sziciliában az olasz egység egyik megteremtőjének, a szabadságharc Garibaldinak utjait követik a sziget meghódításában, csak a harcbavetett erők és a harci eszközök mások. Egymás mellé állitva a teljesitményeket, kétségtelenül Garibaldié a nagyobb dicsőség.

Garibaldit az 1859-ben megkötött villa-francai béke nagyon elkeseritette, Viktor Emánuel szárd királyival együtt tisztán érezte, hogy III. Napoleon adott szava ellenére kijátszotta őket és elejtette az olasz egység elősegitésére tett igéretét. A királynak

látszatra meg kellett elégednie

Lombardia felszabaditásával. Garibaldi azonban elhatározta, hogy függetleniti magát királyától: ha a király nem akarja észak felől megkezdeni az Italia unita müvét, majd ő dél felől kikényszeriti az olasz egységet. Ennek utjában elsőül a két Szicilia Bourbon királya állott, akinek uralma alá tartozott egész Dél-Olaszország és Szicilia szigete. Mai szemmel nézve, csodálatos merészség kellett e tervnek az elgondolásához is, hogy egy ilyen hatalmas országot a magánembernek számító Garibaldi meghódithasson. És milyen egyszerü, szegényes eszközökkel, inkább csak a lángoló szabadságszeretet erejével hajtotta végre ezt a világtörténelmi vállalkozást.

Garibaldi az időpont kérdésében még nem döntött, amikor 1860 májusának első napjaiban, kezében sürgönyt lobogtatva, berontott hozzá Crispi nápolyi ügyvéd azzal, hogy Sziciliában kitört a forradalom és

a nép várja Garibaldit

Mint utóbb kiderült, a sürgöny irója maga Crispi volt. A közben összegyüjtött mintegy ezer katona, türelmetlenül várt ujabb vállalkozásra. Ezeket Garibaldi vörösingeseinek hirneve vonzotta uj kalandra. A „haderő" megvolt és már csak hajókat kellett szerezni, hogy az ezernyi embert Sziciliába szállitsák. Az olasz gőzhajózási társaság genovai főügynöke szemet hunyt, hogy két kiérdemesült öreg bárkát „ismeretlen egyének elraboljanak." Garibaldi főhadsegéde Türr István volt és ő rendezte a Genova melletti Quarto-öbölben a hajóraszállást. Tulságosan sok munka ugyan nem volt az összesen 1072 főnyi sereggel, amely fegyverként régi, kimustrált puskákat kapott. Minden puskára 20 töltény jutott s még csak egy vak ágyujuk sem volt. Igy indultak el egy birodalom meghóditására.

Hatnapos ut után, 1860 május 11-én kötöttek ki Sziciliа legnyugatibb előfokán: Marsalánál. Két óra hosszat tartott a kihajózás s ez idő alatt egyszerre csak megjelent két Bourbon-hadihajó. Marsala kikötőjében éppen néhány angol kereskedelmi és egy hadihajó tartózkodott. Az angolok rokonszenvezték Garibaldi mozgalmával és a hadihajó parancsnoka annyiban segitségére volt a történelemben

„marsalai ezer"

néven ismert kis hadcsoportnak, hogy elébe csónakázott az olasz hadihajóknak és megmagyarázta parancsnokuknak álláspontját: Igy neki semmi köze sincs a kétféle olasz politika összeütközéséhez. Ellenben Marsala teli van angol kereskedők házaival, s ha a Bourbon-hajók bombázni találnák Garibaldiékat a ezenközben akár csak egyetlen bomba is hullanék valamelyik angol cég házára, akkor bizony ő is kénytelen lenne a maga részéről az olasz hadihajók ellen megnyitni a tüzelést. Erre a Bourbon-hajók parancsnoka jobbnak látta, ha elvonul a szinterről.

Türr nyomban a partraszállás után a táviráshoz értő egyik altisztjével elment a táviróhivatalba és a nápolyi miniszterium cimére sürgönyt kezdett diktálni a helyi hatóság nevében: . . . Ebben a percben tünt fel a kikötő előtt két ellenséges hadihajó . . .

Ezzel félbe is szakitotta a sürgönyt, hadd higgyék Nápolyban, hogy Szicilia nyugati partján a szárd király két komoly hadihajója kötött ki valami nagy erővel.

Ettől kezdve a kemény harcok sorát vivta a lelkes kis csoport. Egyik legsulyosabb ütközetük Calatafimi mellett volt, ahol két egymás fölé emelkedő hegyi lécsőzetet kellett szuronnyal bevenniök, részben mert már csak kevés töltényük volt, részben pedig azért, mert ez volt a kedves harci módjuk. A következő ütközet Monreale vidékén zajlott le. A bourboniak számszerint óriási fölényben voltak.

Garibaldi emberei

azonban esteledő szétszóródtak és vezérük parancsára a környező dombokon hatalmas tábortüzeket gyujtottak, mintha ott mindenütt az ő csapataik táboroznának. Ezzel a cselvetéssel sikerült a bourboni hadvezért félrevezetniök és másnap reggel egy megkerülő támadással visszavonulásra birniok. Egy hónappal a quartói elindulás után, junius 7-én, be is vonultak a fővárosba, Palermóba. Garibaldi ezzel már az egész sziget ura volt és kikiáltatta magát Szicilia diktátorává. Közben 6000 emberre szaporodott serege, északról már fegyvereket is kapott s gyorsan sikerült ellenfeleit a szigetről kivernie.

Két hónap mulva, augusztus 19-én Garibaldi

átkelt a Messinai-szoroson

és 18 nap mulva diadalmasan bevonult, hatott Nápolyba, a Bourbon-Szicilia királyság fővárosába, ahonnan a király a királynénával együtt elmenekült.

Ezzel a „marsalai ezer" hőstette véget is ért, mert ettől kezdve már az olasz királyi déli hadsereg története kezdődik. Garibaldi lemondott diktátorságáról és a hatalmat Piemont-Szárdinia királyának kezébe tette le. A „marsalai ezer" lassan szétszóródott a világban, bár az Olaszországban maradt garibaldistáknak külön kiváltságaik voltak.

Maga Garibaldi — amiatt duzzogva, hogy a piemonti király nem akar Róma ellen vonulni s igy nem akarja Itália teljes egységesitését végrehajtani — visszavonult — kietlen kis szigetére, Caprerára. Innen két izben is megkisérelte Róma felszabaditását, azonban mindkétszer vereséget szenvedett. Azért megérte az egység megalakulását, amelynek idején képviselő lett, 1879-ben azután végleg visszavonult minden közszereplésétől.

Marsala, Palermo és az irány — Messina, most ismét ismerős nevek. Azt a haditettet amelyet Garibaldi 1072 emberével irt bele a történelembe, most az angolszászok legnagyobb arányu partraszállással és az emberi erőket, hajókat, repülőgépeket, valamint hadianyagnak ilyen kis helyen eddig nem tapasztalt nagyságu harcbavetésével óhajtják elérni.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A Vörös-Kereszt ismeretlen katonái

A légitámadás sujtotta városokban akár a legszörnyübb bombaözön közepette is azonnal csatasorba állnak az ismeretlen katonák, amint felharsan a légi riadó. Nők, legnagyobb részt egész fiatal leányok ezek a félelem nélküli hősök, akik ott rohannak a végzetteljes éjtszakában, miközben a polgárok tulnyomó része az óvóhelyeken keres menedéket. Nem ismerik a halálfélelmet ezek a gyermekleányok, erős a szivük és erős a karjuk, ahogy néha órákon át szedik össze a sebesülteket, vagy segédkeznek a kórházakban az összeroskadásig. A vörös-kereszt kötelékében müködik az önfeláldozásnak ez a lelkes hadserege, passzív hősiességük állja a versenyt bármely cselekvő bátorsággal. Elég egy telefonhivás és a rettenhetetlen ápolónők, néhány perc mulva máris ott vannak, ahol a legfélelmetesebb a veszély, legnagyobb a baj. És miközben bekötözik a sebesülteket vagy feltámogatják az elaléltakat, igen gyakran ők ért a végzetes találat. De az ő önfeláldozásuk erősebb, mint a halál, minden mártiri vég meg csak fokozza odaadásukat, lelki fellkészültségüket. Ott serénykednek a rőtszinü ég alatt, ott végzik szamaritánus munkájukat a rikitó napfényben is, fehér ruhájuk mint az irgalom jelképe, mint menynyei üzenet lebeg a pusztulás, a tüzvész, a mérhetetlen emberi megpróbáltatások közepette. Csodálatosak ezek az asszonyok, csodálatosak ezek a fiatal leányok, egy-egy Jeanne d'Arc mindegyik a hazaszeretetben, a jóságban, az önzetlenségben. Ha egyszer majd megirják ennek a háborunak a történetét, külön hely illeti majd meg abban a bombázott városok jó szellemeit, a vörös-kereszt ismeretlen katonáit.

— **Itélőtáblai elnökké neveztek ki Pop Eugen timişoarai-temesvári főpolgármestert.** Pop Eugen eddigi timişoarai-temesvári főpolgármestert timişoarai-temesvári táblai elnökké nevezték ki. A volt főpolgármester a fellebbezési tábla harmadik tanácsának élére kerül, a némrég elhunyt Lambrino Gheorghe itélőtáblai elnök helyére. Pop Eugen főpolgármester egyébként legutóbb szabadságon tartózkodott és a városházán Tieran Emil dr. alpolgármester helyettesitette, aki jelenleg is végzi a főpolgármesteri teendőket.

— **Nyugdijasok katonai közzéi látamozása.** Jelentettük, hogy a timişoarai-temesvári nyugdijasoknak a katonai zónaengedély megszerzéséhez a pénzügyigazgatóság nyugdijosztályának bizonylata szükséges. Ezt a bizonylatot, a hadtestparancsnoksághoz cimzett kérvényhez csatolva, a rendőrkvesztúrán kell beterjeszteni. A kérvény beadása a rendőrség 14. számu hivatalában történik és nem a 44. számu szobában.

— **Tarnavenibe-Dicsőszentmártonba megérkeztek az uj nyugdijnyomtatványok.** (Saj. tud.) Az állami nyugdijasok illetményeinek uj kiszámításához szükséges 1., 2. és 3. számu nyomtatványok megérkeztek a tarnaveni-dicsőszentmártoni adóhivatalba, ahol azok az érdekeltek által hétköznapokon a megállapitott hivatalos órák alatt átvehetők. A három nyomtatvány ára 15 lej.

— **Az elsötétitési rendelet szigoruan betartandó.** Az aradi légvédelmi hivatal utoljára hivja fel az intézményeket és magánosokat az elsötétitési rendelet szigoru megtartására. A teljes elsötétités napnyugtától napkeltéig tart és olyan tökéletesen hajtandó végre, hogy egyetlen fénysugár se hatoljon ki a lakásból, azaz épületből. A rendelet megszegőit hadbiróság elé állitják. Mindenki ellenőrizze, hogy megfelelő-e lakásának elsötétitése és az esetleges hiányokat sürgősen pótolni kell. Légiriadó esetén haladéktalanul az óvóhelyre kell menni. A fel nem robbant bombák érintése halálos veszéllyel járhat. A legszükségesebb fehérnemüeket tartsuk készen összecsomagolva.

Aug. 7, szombat
Rom. kat.: Kajetán
Protestáns: Ibolya
Ortodox: Pulkeria

Hírek

Napkelte: 4 ó. 44 p.
Napny.: 19 ó. 26 p.
A nappal hossza: 14 óra és 44 perc.

A Déli Hirlap megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünepeket követő napok kivételével. Timişoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesitésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.
Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Időzitett bomba vagy robbanó tárgyak jelenlétét haladéktalanul a hatóságok tudomására kell hozni

Bucuresti. (Rador). A lakosság tudomására hozzák, hogy az ellenség időzitett bombákat és robbanó tárgyakat dobott le arra a területre, amely felett elrepült. Ezeknek máris több áldozata van, akik életükkel fizettek azért, mert a már jóidővel az ellenséges támadás előtt közölt utasitásokat nem tartották meg.

Ujból felhivják különösen a szülők figyelmét a falvakra ledobott időzitett bombák veszélyére gyermekeik élete szempontjából. Mindazok a személyek, akiknek tudomásuk van időzitett bomba, vagy robbanó tárgyak jelenlétéről, késedelem nélkül jelentsék az esetet a legközelebbi rendőrvagy csendőrhatóságnak.

Figyelmeztetik a lakosságot, hogy mind az utcán, hivatalban, vagy a légvédelmi óvóhelyen állandóan tartsa magánál személyazonossági iratait, hogy megkönnyitse a személyazonosság megállapitását.

Minden ház bejáratánál tábla függesztendő ki a légvédelmi kerület, a tüzoltóság és az elsősegély állomás távbeszélő számával.

— **Az aradi római katolikus elemi fiu- és leányiskola, továbbá az óvoda igazgatósága értesiti az érdekelt szülőket, hogy felsőbb hatósági rendelkezés értelmében az 1943—1944. tanévre a beiratásokat augusztus hó 25—30-án, délelőtt 9—12-ig, délután pedig 4—6-ig tartja. A leányok és óvodások a zárdában, a fiuk a Str. Bratianu 2—4. szám alatt lévő irodában irathatók be. A beiratás alkalmával kérik az egyházközségi adó fizetésének is az igazolását. Az iskolaévet 1943. szeptember hó 1-én, reggel 8 órakor kezdik.**

— **Ne fecsegjetek! Olykor egy szó sok-sok életet olthat ki.**

— **Elfogott veszedelmes cigányok.** (Saj. tud.) Hosszu idő óta egy cigánybanda garázdálkodott Tarnavamica-Kisküküllő, Turda-Torda és Alba-Fehér megyék községeiben, ahol rengeteg lopást és betörést követtek el. Sikerült kinyomozni, hogy a hét tagu banda, köztük két asszony, Velt-Völc község erdejében rejtőzik. Az egész község csendőrsége körülfogta az erdőt és sikerült annak belsejében meglepni a bandát. Minthogy a cigányok a felszólitásra nem adták meg magukat, közelharc fejlődött ki, amelynek során az egyik cigány legényt sikerült elfogni, két másik a két asszonnyal megszökött. Később ezeket is kézrekeritették. A sebesült cigány beszállitás közben meghalt. A banda feje a 29 éves Lazar Muhei-Tantar volt. A banda rejtekhelyén nagy mennyiségű lopott holmi volt.

Az ezüstróka-vadászatot is „tökéletesitették"

A norvég lapok közlése szerint az ezüst rókákat, amelyek prémje tudvalevőleg igen nagy kedveltségnek örvend, ujabban nem fegyverrel vadászják, mert el akarják kerülni, hogy drága bundájukban lövéssel kárt tegyenek. Az uj vadászati módszer abban áll, hogy az erdőben vagdalt husból készült pogácsákat raknak ki, amelyekbe erős altatószert kevernek. Az elkábult állatokat azután a vadászok összeszedik és jói alkalmazott késszurással ölik meg, ugyhogy a prém teljesen épségben marad. A vadászatnak ez a módja igen jól bevált és ma már országszerte elterjedt.

— **Estéli zene a brasovi-brassói Fekete templomban.** (Saj. tud.) A brasovi-brassói zenekamara augusztus 7-én, szombaton, a Fekete templomban estéli zenerát rendez. A müsoron Bach, Pachelbel, Buxtehude és Schütz müvei szerepelnek, amelyeket orgonán és vonós hangszerekkel adnak elő. Ezenkivül lesznek énekszámok is. A müsor este hat óra kor kezdődik.

— **A mai naptól kezdve naponta lesz kenyér.** Timişoara-Temesvár város közélelmezési szolgálata tudatja, hogy a város területén a mai nappal bevezetik az uj kenyérrendszert. A városnak erre vonatkozó előterjesztését az illetékes megyei hatóság jóváhagyta. A városi közlemény szerint mától kezdve az uj kenyérrendszer értelmében egységes, népi kenyér és fehér kenyér kerül a forgalomba. A kenyér fejadagja 300 gramm. A népi kenyeret kenyérjegy ellenében hetenkint hétszer, vagyis naponta árusitják. A 600 gramm sulyu kenyér ára 20 lej a pékeknél és 20.50 lej a szatócsoknál. A fehér kenyér, kifli és zsemlye árusitását teljesen szabaddá tették. E kenyeret és süteményeket kizárólag fehér liszttől készitik. A 600 grammos fehér kenyér ára 49 lej, a 40 grammos kifli és zsemlye ára pedig 4.75 lej a péknél és 5 lej a viszontelárusitónál. A zsidó fogyasztók is 300 gramm kenyeret kapnak egy-egy átvonalozott kenyérjegyre. Ezentul minden ilyen kenyérjegy érvényes, vagyis a zsidók is naponta vásárolhatják a kenyeret, a 600 grammos kenyérért azonban 40 lejt fizetnek. Ebből az összegből a pékeknek 20 lejt be kell fizetniök a pénzügyigazgatóság adóhivatalánál. Felhivják a vásárló közönséget, hogy lehetőleg a péktől vagy kereskedőtől vásárolják a kenyeret, aktől ezt eddig is kapták. Ez a lakosság zavartalan kenyérellátása érdekében szükséges. A pékeket büntetés terhe alatt arra kötelezik, hogy megfelelő mennyiségben készitsenek népi és fehér kenyeret teljes vevőkörük számára. A kenyeret naponta reggel friss állapotban árusitják. Nem szabad a kenyeret este eladni, mert ez a közönség félrevezetésére visz. Az uj kenyérrendszerrel kapcsolatos intézkedéseket egyébként a város vezetőségének 32. számu rendelete tartalmazza, amely a város minden lakosára nézve kötelező.

— **Koszorumegváltás. A Magyar Népközösség bánsági tagozata elhunyt elnökének, Martzy Mihálynak, emlékezetére a diáksegély javára a népközösség ciacovai-csákovai tagozata koszorumegváltás cimén 1000 lejt adományozott a népközösségi irodában.**

— **Csak falvakba vigyétek a gyermekeket a bombázás elől!**

— **Adományok.** A Déli Hirlap kiadóhivatalába a következő adományok érkeztek: a Magyar Népközösség hadiárvái részére Szabó Béni 500 lej, Kisteleky 400 lej. N. N. Nemes József miniszteri osztálytanácsos halálának 10-ik évfordulója alkalmából a dr. Kakuk-csecsemőgondozónak 1000 lej és a Kardos-telepi gyermekotthonnak 1000 lej, az Erzsébet-otthon javára Sturzinger Mária Szüz Mária nevében 500 lej, a frateliai-ujkisodai gyermekotthon javára N. N. Szent Antal nevében 200 lej.

— **Talált ékszerek.** A timişoarai-temesvári rendőrkvesztúra 15. számu hivatalában talált ékszereket adtak át és pedig egy fekete selyemszallagra alkalmazott fehérköves nyakéket s egy gyémánttal kirakott arany karórát. Igazolt tulajdonosuk átvehetik az ékszereket.

— **Halálra itélt turdai-tordai tolvajok.** (Saj. tud.) Turda-Tordán Pascu Ioan és Crişan Ioan 22 éves legény együttesen számos betöréses lopást követtek el és több lakásról készpénzt és hozzávetőlegesen félmillió lej értékü holmit zsákmányoltak. Minthogy betöréses lopásaikat rendszerint a légvédelmi elsötétités ideje alatt követték el, elfogatásuk után Sibiuba-Nagyszebenbe szállitották őket, ahol most a hadbiróság mindkettőt halálra itélte.

Szeplők, pattanások, májfoltok, mitesszerek, bőrkiütések, ráncok eltünnek a géniusz-krém használata után. Az arcbőr üde, simatetszetős, fiatalos lesz. Géniusz-krém estére, vagy nappali használatra egy tégely 150 lej. Géniusz-puder 200 lej. Géniusz-szappan 100 lesz. — Főraktár:
Dr. FÖLDES gyógyszertára,
Arad. — A vidéki megrendeléseket postán utánvétellel küldik.

— **Ügyeletes gyógyszertárak.** Augusztus 6, péntek: Arad: Kálmán (Avram Iancu-tér), Chinaciu (Maraşeşti-utca 68). — Timişoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárváros: Jahner Rudolf (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-tér), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkisoda: Panajotu. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi. — Augusztus 7, szombat: Sibiu-Nagyszeben: dr. Binder (Reisper-utca 9).

— **Mozik müsora.** Augusztus 6, péntek: Arad: Aro: „A nagy szerelem" (Zarah Leander), Viktor Staal, Paul Hörbiger), Corso: „Bajtársak" (Willy Birgel, Maria Nikisch, Karin Harolt), Forum: „Truxa" (La Jana), Urania: „Magaviseletből elégtelen" (Vera Bergmann, Vittorio de Sica.) — Timişoara-Temesvár: Apollo: „Habanera" (Zarah Leander, Ferdinand Marian, Karl Martell). Capitol: „Mamsell Bonaparte" (Edvige Feuillere, Raymond Rouleau). Corso: „Magaviseletből elégtelen" (Vera Bergmann, Viktor de Sica). Thalia: „A fájdalom éneke" (Renée Dary, Katia Nuova).

— Maga tehát botjal rátámadt a panaszosra! — mondja a biró. — Vagy talán tagadja?

— Szivesen tagadom, biró ur, ha gondolja, hogy segit rajtam!

Felháborodottan kiált az asszony a férjére, aki átlumpolt éjtszaka után lopódzik a hálószobába:

— Reggel nyolc óra van már! Nem szégyenled magad?

— Hallatlan! — kiáltja még nagyobb felháborodással a férj. — S te még mindig ágyban fekszel?

FORUM-MOZI, ARAD
Távbeszélő 20-10
Előadások 3, 5 7 és 9-kor.
Ma. Minden idők leglátványosabb revü-filmje, a
TRUXA
A főszerepben LA JANA. 74. hiradó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Uj legmagasabb és legalacsonyabb munkabér a malomipari és rögzitett havi fizetés a sütőipari munkások számára

Bucureşti. Az országos ár-kormánybiztosság — mint már megemlékeztünk róla — a hivatalos lap julius 29-i számában megjelent két rendeletével a gabonatermés megváltoztatta helyzet folyományaként uj legmagasabb és legalacsonyabb munkabért állapitott meg egyrészt a malomipari, másrészt a kenyérgyárakban és sütőiparban foglalkoztatott munkások számára.

A malomipari munkások béréről intézkedő rendelet, hasonlóan a többi bérszabályozó rndelethez, minősitetlen munkást, ipari munkást és szakmunkást, a kenyérgyári és sütőipari munkások bérszabályozó rendelethez, minősitetlen munkást és szakmunkást ismer. Közös intézkedése a két rendeletnek az, amely arra kötelezi a munkaadókat, hogy munkásaiknak 14 éven alóli gyermekük után 500 lej gyermekpótlékot fizessenek havonta. A pótlék a 16. évig folyik, ha a gyermek munkaképtelen vagy iskolába jár (kivéve a tanonciskolát).

A két rendelet életbelépte után — augusztus 1 — a munkaadó a munkásoknak nem adhat együttes béremelést, csupán annyit tehet meg, hogy szolgálati évek vagy érdem szerint előléptetésben részesitse munkását. A bérszabályozó rendeletek nem érintik a munkások szerzett jogait.

A megállapitott bérek az első osztályba tartozó helységekre érvényesek. (Erdélyben és a Bánságban ebben az osztályban szerepel Brasov-Brassó, Sibiu-Nagyszeben és Timisoara Temesvár). A második osztályba sorozott helységeknél (Arad, Alba Iulia-Gyulafehérvár, Petrosani-Petrozsény, Turda-Torda, Curtici-Kürtös, Jimbolla-Zsombolya és Sannicolaul Mare-Nagyszentmiklós) az összeg 8 százalékkal, a harmadik osztályu helységeknél (Abrud-Abrudbánya, Caransebes-Karánsebes, Aiud-Nagyenyed, Beius-Belényes, Blaj-Balázsfalva, Brád, Déva, Tarnaveni-Dicsőszentmárton, Dumbraveni-Erzsébetváros, Fagaras-Fogaras, Hateg-Hátszeg, Hunedoara-Vajdahunyad, Lipova-Lippa, Lugoj-Lugos, Medias-Medgyes, Oravita-Oravicabánya, Orsova, Predeal, Sebes Alba-Szászsebes, Sighisoara-Segesvár, Aradul Nou-Ujarad, Baie de Cris-Körösbánya, Bazias, Buzias, Baile Herculane-Herkulesfürdő, Ocna Muresului-Marosujvár, Nadlac-Nagylak, Ocna Sibiului-Vizakna, Pecica-Pécska, Rovine-Magyarpécska, Petrila-Petrillabánya, Saliste-Szelistye, Simeria-Piski, Vulcan-Vulkán és Zlatna-Zalatna) 12 százalékkal és a negyedik osztálybeli helységeknél (valamennyi fel nem sorolt helység) 20 százalékkal csökken.

A MALOMIPARI MUNKÁSOK BÉRE

A rendelet az ipari munkásokat két csoportba, a szakmunkásokat pedig három csoportba osztja.

A 14 és 18 év között lévő nem minősitett munkás-fiuk legalacsonyabb órabére 30 lej, legmagasabb bére 35 lej, a leányoké 28 lej, illetve 32 lej; a 18 éven felüli férfimunkások legkevésebb 40 lejt s legfeljebb 50 lejt, a munkásnők 35 lejt, illteve 40 lejt kapnak.

Az ipari munkások A-csoportjába tartozó munkások legalacsonyabb bére 44 lej, legmagasabb bére 54 lej, a munkásnőknek 36 lej, illetve 44 lej jár. A B-csoportban a bér a férfiak részére 46 lej és 56 lej, a nők részére 38 lej és 46 lej között mozoghat.

A szakmunkások A-csoportjában a férfiak 50 lejt kapnak legalacsonyabb és 58 lejt legmagasabb bér cimén, a nők 40 lejt, illetve 50 lejt. A B-csoportban a férfiak számára 53 lejt, illetve 63 lejt, a nőnek 44 lejt, illetve 52 lejt, a C-csoportban a férfiak részére 56 lejt, illetve 85 lejt, a nőknek 46 lejt, illetve 75 lejt szab meg a rendelet.

A KENYÉRGYÁRI ÉS SÜTŐIPARI MUNKÁSOK JAVADALMAZÁSA

Ez a rendelet az eddigi bérszabályozó intézkedésektől eltérően havi fizetést állapit meg a munkások számára.

A 14 és 18 év között lévő nem minősitett munkás havi fizetése 7000 lej, a 18. évüket betöltött munkásoknak 9000 lej, a munkásnőknek 8000 lej jár.

A szakmunkások csoportjában 18.000 lejes, 17.000 lejes, 16.500 lejes és 16.000 lejes havi fizetést kell adni.

Azok a nem minősitett munkások, akik munkaadójuktól lakást fütést, világitást és más természetbeni juttatást kapnak, a 14 és 18 év között 6000 lejt, 18 éven felül 8000 lejt kapnak.

„Pihenő"

A gyerek visszaszökik

Irta: SASDI SANDOR

A gazdag Somoss szétterpesztett lábbal ült a széken és előrenyujtott, hatalmas keze simogatta a gyerek kócos fejét.

— Meglásd Pistike, olyan helyed lösz, hogy álmodba se kivánkozol el mitülünk . . .

A barázdált arcu, hosszu sovány asszony mondani készült valamit, de a gazdag Somoss közbevágott.

— Késziti már neki az én feleségem a kötöttkapcát, meg a kivarrt elejü inget . . . Ruhája is lösz, meg zsebbe való órája, meg csikorgós cipője . . .

A gyerek szurokfekete szemében örömös fények csillámlottak. Az anyja rakosgató keze azonban megállt. Ahogy hallja a dicsekvő beszédet a szép ruhákról, csikorgós cipőről, szégyenlősen babrál ujja az agyonfoltozott, magaszőtte kisingen. Gondolkodik, de végül mégis belélteszi a bugyorba.

—Télön, rékli alatt még hordozhati a Pistike . . .

— Hordozhati, ha kedvére van. Ha jobban tetszik neki, mint a gyolcsból való, amit fonállal cifrázott az én asszonyom.

Az ember, a Pistike apja, a dohányzacskójával piszmog. Tekergeti, csavargatja a cifrált szélü bőrt, a végén meg csak föltekint kifejezéstelen, szürke szemével.

— Gyün a tél, zsuppoltatni kőllene a házetőt, mert befolyik rajta az eső.

. A gazdag Somoss nyulkál már a zsebébe, kikotorja dolmányából a vedlett bukszát és széles, nagy gesztussal még egy bankót tesz az abroszon lévők mellé.

— Itt van, Mihály! De most többet ne panaszkodj. Üss bele a tenyeromba, aztán nincs má több alkudozás. Az én fiam a Pistike, osztán kész . . .

A két nagyobb gyerek összedugott fejjel pusmog a ládán. Nem értik azt, ami itt történik. De látják, hogy az asszony nem örül a pénznek, pedig két nap óta kenyér se volt a házban. A krumplit is a kisebbik fazékban főzték, a sánta koldusasszony előtt meg elsirta magát az édesanyjuk, mert szégyenszemre üres kézzel kellett kiengedni a kapun. Most meg ott a sok pénz a piros abroszon, de nem nyul feléje senki. Meghorgad a feje mindenkinek, csak a Pistike nevet, mintha csiklandoznák a hónalját.

Az anyjuk megköti a kendő négy sarkát, kész a bugyor. Nem nagy, könnyen emeli a Pistike.

A gazdag Somoss fölkel a székről.

— Fogd be Mihály a lovakat, a bugyrot meg dobd föl az ülésbe.

— Ráérnek még. Pétőr . . .

— Dehogy érünk rá! Korán esteledik már, az ut is rossz, meg aztán vacsorával vár minket az én asszonyom. A legkövérebbik récének a nyakát vágta el. Pistike, szereted-e a récepecsenyét?

A gyerek bólogat és ahogy csöppnyi kezét beleejti a hatalmas férfimarokba, már huzza is az ajtó felé.

— Menjünk . . .

Hogyne sietne, amikor a két szélesfaru sárga csikót rud mellé fogta már az apja. Sallangos szijostort is látott a kocsin, a pokróccal letakart ülésen. Féderes ülés! Nincs olyan a faluban senkinek.

Tarka örömében fellobbanó kedve csak akkor lohad le, amikor fölébe hajol az anyja.

— El se bucsuzó édösanyádtól?

Ráméz a barázdált arcra, a könnyektől megfényesedett szemekre és keze kicsuszik a gazdag Somoss markából. Nem gondol már a féderes ülésre, a lovakra, a sallangos szijostorra, csak áll az anyja mellett, kis határrá kuporodva, mintha elveszni akarna a feléje nyujtott karokban.

— Pistikém, kisfiam — szorongatja az anyja és ugy simitja az arcát, olyan nehéz bucsuzással, mintha a koporsó födelét ejtené rá.

A szélesre tárt ajtón csendes hangon szól be az paja.

— Készen van a befogás . . .

— Na, Pistike, egy-kettőbe: előre. Rávágsz a csikókra, aztán hadd forogjon a kerék Szegi felé, mert kihül a vacsora.

Ott kucorog már a féderes ülésen. A gazdag Somoss betakargatja a pokróccal, alágyüri a szélét, nehogy megfázzon a hidegedő alkonyatban. Csillan a szerszám verete a lovakon, de most mégse azt nézi. Az anyját látja, csak, ahogy nekitámaszkodik a gangducnak és a köténye sarkát emeli a szeméhez. Kiáltani szeretne feléje valamit, valami olyan szép szót, hogy elmuljon a szomorusága. „Édösanyám" — mondja ki hangosan, de ez már belevész a megforduló kocsi zajába. Visszafordita még a fejét. Az udvar közepén ott áll az apja, szájában a pipa, de nem füstöl. Az anyja meg csak tartja a kötényét, a festett vászonkötényét, nehogy félrehulljon egyetlen csepp könnye is. . .

A kopaszodó akácok tetején már lengedezett, szállongott a közeledő este fekete fátyla. Pistike, mint ijedt, fészkéből kiesett veréb, meglapult a féderes ülésen. Le-lehajolt hozzá a gazdag Somoss, simitotta kezével, vidámitotta igérgető szóval, de a gyerek meghorgadt feje nem emelkedett lankandtságából.

A Danics-völgy meredekéhez értek, amikor a kocsi megállt.

— Szállj le, Pistike, kereket kötni — mondta a gazdag Somoss, mert hiszen tudnivaló, hogy a gyereknek öröm az ilyenféle munka.

Pistike leszállt, a gazdag Somoss meg a kifordult istrángot igazgatta addig. Odasimitotta a Pistike helyére a pokrócot, aztán lekiáltott.

— Beléakasztottad-e má a láncot, Pistike?

Akkorika feleletet se hall, mint az őszi tücsök szava. Frissen megfordul; hát a gyerek ott szalad a Danics-ut szederlevéllel meghintett porában. Szalad, fut, hogy ránnyadt cipői szélesen toppannak.

. . . Szalad, fut a Pistike, mellének ütődik a szive, hallja a kiáltozást, de csak lohol, amig a eltünik a temetőnek futó kanyarulatánál.

— Nem kőll a récepecsőnye, nem kőll a csikorgós cipő, semmi se kőll — sirta és odaesett az anyja ölébe.

A csodálkozástól meredten néztek rá. Hosszu csend után apja szólalt meg és a hangjából neheztelés érződött.

— Esztelen, elszöktél a jómódbu, vissza a nyomorgásba, a koplalásba!

A hosszu sovány asszony barázdált arca szinte megszépült, ahogy magához szoritotta visszaszakadt gyereke fejét. A lámpa sárgafénye mosolyt világitott meg szája szögletén, szeme nagy, kifakadó jóságot sugárzott, mint a boldogságos Szüzanyáé.

Szorongatta, édes szóval szólitgatta a fiát és a maga vacsorájának szánt három szem krumplit, amely ott hidegedett a bádogtálban, tolta feléje, két kezének örömével kinálta neki.

— . . . Dehogy a nyomoruságba . . . dehogy a koplalásba . . . Van itt étel, hogyne vóna, csak egyed, Pistikém . . .

És jóllaktak ők ketten a három szem krumplival, mint ahogy egykoron bőven jutott az öt kenyérből és két halból a hivő népek ezreinek.

Péksütemény...

Ma végre árultak. Szétkapkodták egy-kettőre a kiflit, s a háziasszonyok boldogan vitték haza. Csaknem ünnepi szertartással törtük ketté és felvillanó szemmel néztük hófehérnek tünő belét és izleltük édességét, szivtuk kedves illatát. És külön boldogság volt, hogy a gyermekek kezébe adhatjuk a kiflit és láthatjuk, amint örvendezve kaptak utána, forgatták, tapogatták, majszolták. Igaz, hogy az első kiflik nem voltak remekművek. Pékmülyeink mintha kissé elfelejtették volna, hogyan is kell a jó kiflit sütni. Kijöttek a lendületből, a gyakorlatból annyi idő után? Az első örömben ezt is nagylelkűen elnéztük, mert az örvendetes valóság, a ropogós, fehérbélü kifli megjelent a mai reggelin. Az első kiflik sótlanságát is elfeledtette az öröm. Lehet, hogy a mi nagy városunkban csak helyenként volt kissé formátlan és sótlan a kifli, de e sorok irójának ilyen jutott. Mégis nagy örömet jelentett. Azt a hitet, hogy ezentul nem fog eltünni a péksütemény asztalainkról. Azt a vágyak, hogy bárcsak jutna a kifliből minden család asztalára, minden gyermek kezébe. Az öröm legmélyén azt az érzést, az a vágyat, hogy közeledünk mégis a békebeli állapothoz. Az emberi szorgalom és előrelátás megtette a magáét, hogy a mindennapi kenyér se vele a mindennapi péksütemény el ne maradjon asztalunkról és Isten jósága megáldotta ezt a munkát s adott bőven buzát, kenyeret, kiflit nekünk. A kenyeret ősi szent szokás szerint keresztjel jelöljük megszegésekor. Ez a keresztvetés megvolt, megtörtént a kifli megtörésekor is lelkünk mélyén. Elkövetkezendő jobb idők jeleként láttuk meg a péksütményt a mai reggelen, és ha sóhajtva is, de bizakodással vettük kezünkbe, izleltük meg a régóta hiányzó kiflit, hogy hát ez már megvan, most már mindig meg is lesz, s a többi, az a sok többi, ami még nincs meg, az is meglesz az emberi előrelátás, megszervezés, de főként Isten segitségével. . . .

Rádió

AUGUSZTUS 8, VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55 Hirek, reggeli zene. 9.30 Istentisztelet közvetitése a patriárkai székesegyházból. 13 Déli hangverseny. 13.45 Közlemények. 13.50 Hirek német nyelven. 14 Hirek. 14.30 Sebesültek szórakoztató órája. 15.30 Katonák üzennek. 16 A falu órája. 17 „Munka és világosság" órája. 18 Rádióelőfizetők kivánság-hangversenye. 19 Előadás. 19.40 Közlemények. 19.45 Hirek. 20 Zenekar. 20.45 Háborus krónika. 21 Zenekar. 22 Hirek, sport. 22.45 Közlemények. 22.20 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istentisztelet közvetitése. 11.30 Vallásos krónika. 12 Román zene és ének. 12.30 Zenekar. 13.30 Hirek. 13.45 Zenekar. 14 Könnyű zene. 19.35 Szimfonikus zene.

BUDAPEST I.: 7.45 Zene 8.15 Hirek. 9 Hanglemezek. 9.30 Egészségügyi előadás. 10 Református istentisztelet. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.55 Zenekar. 13.45 Hirek. 14 Hanglemezek. 15 Mezőgazdasági előadás. 15.45 Tarka délután. 16.30 Hirek magyarul, németül, románul, szlovákul, ruszinul. 17 Hanglemezek. 17.15 Krudy Gyuláról. 17.40 Cigányzene énekkel. 18.25 Csevegés. 18.35 Hanglemezek. 18.50 Hirek. 19 Tarka est. 21 Versek. 21.15 Fuvózene. 21.40 Hirek. 22 Hangképek a vasárnap sportjáról. 22.30 Tánczene. 23.45 Hirek.

BUDAPEST II.: 10 Hanglemezek. 12.15 Kamara hármas. 15 Zenekar. 16.25 Filmdalok. 19 Zongora. 19.20 Előadás. 19.50 Nagy mesterek hanglemezei. 21 Hirek.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

Apróhirdetések

KERESEK román nő-cseretársat Magyarországba való utazásra. Ottilia-cég, Arad, Metianu-utca 3. (1274)

MURESELEN-Zsigmondházán keresek butorozott vagy üres szobát, kertes, nyugalmas házban, a parton vagy közelében. Cimeket: „Maros" jeligére Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4 kérek. (1275)

NYUGDIJAS házaspár házmesternek felfogadok. Arad, Nicu Filipescu-utca 35. (1276)

HALÓSZOBA matracokkal és függöny eladó. Arad, Grivitei-utca 160 szám. (1277)

SZAKKÉPZETT molnárt vagy molnársegédet mielőbbi belépésre alkalmaz Borosmalom. Tinca-Tenke, Bihor-megye. (1278)

FEHÉR női cipő, 37-es, teljesen uj, elsőrendü kidolgozásu, parafa-talpu, divatos, eladó. Arad, Tefil Doamnei-utca 6, középső csengő. (1279)

JÓ BÉCSI, keresztfhuros zongora eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1280)

BEJÁRÓNŐT felfogadok. Arad, Take Ionescu-u. 1, földszint, 5. ajtó. (1281)

ÜRES LÁDÁK eladók. Arad, Bratianu-utca 1 szám, Electron-cég. (1282)

MALMOSOK figyelmébe! Hámozógép kőpenyét helyszinen javitom vagy ujra öntöm, darálókövek raktáron és rendelésre, elsőrendü kivitelben. Gombár József, Arad, Mihai Viteazul-tér 16. (1283)

STOCKMOTOR-vezetőt 80 nagyhold szántására alkalmazunk. Arad, Carol-körut 7, a házmesternél. (1284)

HANGVERSENY-harmónium, Stowasser-gyártmány, kitünő hangu, szép kivitelü, eladó. Arad, Cornel Leucutia-u. 22, Fehérvári. (1285)

IRÓASZTAL (zöldposztós), üvegdugós gyógyszerüvegek, csillár, fekvőszék és pad eladó. Arad, Saguna-ut 59/a. (1286)

HORVÁTH-szálloda részére, Aradon takarítónőt felfogadok. (1287)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő kis Singer-varrógép eladó. Arad, Mihai-utca 9, Kádastelep. (1288)

KÉT PÁR 44-es férficipő (fehérbarna és fehér) eladó. Arad, Trib. Axente-u. 33. (1346)

FRANCIA munkára önálló varrónőket és kézilányokat alkalmazok állandó munkára, jó fizetéssel. Arad, Regele Ferdinand-körut 5. szám, Pöltzl. (185)

TÖKÉLETES férfifehérnemü varrónőt, havi fizetéssel, valamint 2 román tanulóleányt alkalmazunk. Arad, Metianu-utca 2, Vulpe & Breuer. (186)

HÁZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétele, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség Arad, Carol-körut 17. Telefon 16-95. (576)

TISZTESSÉGES 15—18 éves mindenes leányt könnyü munkára azonnalra alkalmazok. Családtagnak tekintjük. Arad, Aurel Vlaicu-ut 167. (1339)

KÖZÉPKORU, idegkimerült férfi keres csendes otthont, lehetőleg teljes ellátással és gondozással. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4 alá kér. (1338)

HENCSER, összecsukható vaságy, beépített sodronnyal, 3 matrac és egyéb butor eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1344)

ELVESZETT julius 24-én, Arad főterén Mont Blank töltőtoll S. I. monogrammal. Mivel emlék, kérem a megtalálót, okvetlen adja át „Diva" női konfekció, Arad, a minorita-palotában, 1000 lej jutalomért. (1273)

EGY HÁZ kis kerttel eladó. Érdeklődni: Arad, Sarmiseghetuza-u. 6 sz. alatt. (1347)

BORBÉLYSEGÉDET azonnal alkalmazok. Arad, Miron Costin-utca 11 szám, Ortmann Ferencné. (1348)

Timişoarai Temesvári **CORSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
Boldog diákévek hangulata. Este a kertben.
Magaviseletből elégtelen
A méltóságos asszony testvére darabja, de még vigabb.

KIFUTÓFIUT azonnal felfogad Central-papirüzlet. Arad, Metianu-utca 14. (1349)

ELADÓ ebédlőszekrény, nagy szentkép, könyv- és éléskamra-állvány, vasüst és egyéb tárgy. Arad, Alexandru Gavra-utca 7. (1350)

Szikvizgyári munkásnőket és női kocsisokat azonnalra alkalmaz a Fabricile Unite de Ape Gazoare Arad, Episcopiei-utca 16.

ELVESZETT szombaton este Timişoaran kézitáska, benne Stojanovits Katalin névre szóló piros igazolvány és régi zónaengedély. Megtalálója sziveskedjék a talált dolgokat az erzsébetvárosi rendőrségen átadni. (6061)

ELADÓ alig használt, külföldi gyártmányu, nagyobb leányka-kerékpár. Timişoara II., Telegrafului-u. 90, Havas. (5991)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő, feles. gyermek részére való kerékpár eladó. Timişoara, Ion Vasii-u. 20, 10. ajtó, (5987)

PLATINA-róka, vadonatuj, nagyon szép példány, eladó. Cim a timişoarai kiadóban. (5980)

KERESEK a Mária-szobor közelében butorozott szobát, fürdőszoba-használattal, vagy a nélkül. Timişoara, távbeszélő: 12-32, a délelőtti órákban. (5979)

KERESEK rendszerető, főzni tudó mindenest azonnalra, vagy augusztus 15-re. Timişoara IV., General Dragalina-tér 9. „Casa de textile„ vagy a házmesternél. (5978)

KIADOK szépen butorozott szobát idősebb urnak vagy hölgynek, esetleg ellátással (panzióval). 2 deáknak is. Timişoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 19, I. em., 6. (5798)

VASGYALUGÉP (Scheping), valamint nagy, kézi golyós-prés eladó. Cim: Holzer János, Lipova, Victoria-u. 36. Levelekre nem válaszol. (4267)

ÖNÁLLÓ, hadi szolgálat alól mentesitett kovácssegédet azonnalra keresnek. Cim: Goschler Gyula, Lipova. (4268)

ARO KERT ARAD Tel. 24 45
Ma. **A NAGY SZERELEM**
A legbájosabb szinésznővel **Zarah Leanderrel, Victor Staal** és **Paul Hörbigerrel.**
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Vas 11·20 matiné 30 lejes helyárakkal.
Az egyetlen nyári kert Aradon

KÖNYVELŐ (expert-contabil) saját lakásán is vállal könyvelést. Cim: Timişoara III., Prota Dragomir-u. 7, 4. ajtó. 2—3 között. (5992)

KÖNYVSZAKÉRTŐ (expert-contabil) könyvelési munkát vállal. A Hintz-rendszerü könyvelés bevezetésére alkalmazza. Cime: Temmer Jakab, Timişoara II., Tito Maiorescu-u. 15. (5998)

SPORTKOCSI, jó állapotu, eladó. Timişoara, Marghiloman-körut 1, mélyszint. (5988)

2 MÉH-CSALÁD eladó Timişoara, II. kerület szőlők, Kimmel-u. 33. (5987)

FIATAL, 15—16 éves kifutófiut felfogadnak áru kihordására. Timişoara II., Aurel Vlaicu-tér 3. (5986)

FÜRDŐKÁLYHA és kut-szivattyu (pumpa) eladó. Timişoara IV., Berkeszi-u. 1. (5985)

OLCSÓN eladó üzleti berendezés, darabonkint is. Cim: Moara Tocinenanu, Balinț. (4266)

SPORTKOCSI, korszerü, valamint világos, redőnyös gyermekkocsi, fehér gumikkal felszerelt, majdnem uj, olcsón eladó. Timişoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em., 25. (4265)

KERESEK rendes bejárónőt félnapra. Jó fizetés és bánásmód biztositva. Cim: Timişoara, Lenau-u. 10/a. A hadbiróság felé. (6012)

MEGBIZHATÓ, komoly nőt felfogadnak mindenes szakácsnőnek. Jelentkezzék este 7—9-ig. Timişoara II., Moise Nicoara-u. 32, legfelső csengő. (6011)

ÜZLETI szolgát, hadi szolgálat alól mentesét, aki nagyban való üzletben már alkalmazva volt, csomagolásban jártas, azonnali belépésre felfogadnak. Cim: Teimer Ernest-féle cég. Timişoara I., Venetia-u. 2. (6009)

URANIA filmszinház **Arad** Kellemes hüvös terem. Tel.: 12-32
Ma utoljára **Magaviseletből elégtelen**
Holnap bemutató. Max Hansen kacagtató bohózata: ének és zene.
A buta szerencséje

ELADÓ galambház, teljes felszereléssel, bódénak alkalmas. Timişoara II., Badea Cartan-tér 5, Klein. (6002)

FOLTOZÓ-GÉP cipészek részére (Singer-féle) eladó. Timişoara V., Ion Gorun-u. 13. (6001)

ÜGYES, tevékeny, jólelkü urinő vállalná háztartás vezetését nappalra. Jól főz, varr. Könnyebb beteg mellé is menne. Üzletben mint bizalmi személy is megfelelne. Közelebbi felvilágositást szivességből Timişoara IV., Carol-körut 34 szám alatt nyujtanak a tőzsdében. (5999)

HÁLÓSZOBA, puhafából készült, valamint különféle házi cikk eladó. Timişoara I., Vasile Alexandri-u. 6, 7. ajtó. (5998)

MŰHELYHELYISÉG, iparárammal, azonnal kiadó. Cim: Dora, Timişoara IV., Bratianu-u. 21. (5997)

RAKTÁR részére alkalmas 4x5 méteres mélyszinti (szuterén) helyiség a General Moşoiu-utcában kiadó azonnalra. Ugyanott még egy helyiség kiadó szeptember 1-re. Telefon 17-95, Timişoara. (4255)

BEJÁRÓNŐI állást keres idősebb nő. Timişoara III., Str. Rusu Sirianu 20.

AZ INDUSTRIA ROMANA DE PIELE cipőgyára keres szakképzett cipészeket. Timişoara II., Morarilor-sor 7—10. (6007)

KIHORDÓK vagy erős kihordónők jelentkezzenek az Aragáz képviseleténél, Timişoara I., Ady-u. 6, felvétel céljából. Jó kereset. (6006)

ÁTUTAZÓ ur keres heti 2—3-szori használatra különbejáratu, butorozott szobát kizárólag a Belvárosban. Ajánlatokat „Átutazó" jeligére a timişoarai kiadóba kér. (6005)

JOBB mindenes-leányt azonnalra keresnek. Jelentkezzék 8—2-ig. Timişoara I., V. Alexandri-u. 7, a házmesternél. (6004)

CSALÁDI HÁZ eladó. Cim: Ghiroda-veche 148. (6003)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Ugyanott eladó világos hálószoba. Bender, Timişoara II., Ecaterina Teodoriu-u. 10. (5990)

A CARPINIS-I (jud. Timiş) téglagyár keres egy szerelőt, aki a gyári kémény villámhárítóját megjavitaná. A szerelésnek kémény kivül kell történnie. (5961)

ALKALMAZOK azonnali belépésre könyvelésben jártas tisztviselőt (nőt), német nyelvtudással, továbbá gázmotor kezelésében jártas gépészt. Fritz Auner, Fabrica de Salam şi Conserve, Mediaş. (187)

ELADÓ erős, magas termetre való finom, tiszta gyapjuból készült, sötétszürke télikabát és majdnem uj, fekete, finom csikos nadrág. Timişoara, IV., Dimitrie Sturdza-u. 52, 16. ajtó. (5303)

MINDENES szobaleányt, rendszeretőt, szerényt, szorgalmasat azonnal felfogadnak szakácsnő mellé. Cim: Konstantinovics gyógyszerész, Vinga. (5300)

JÓ KÜLSEJŰ ápolónőt beteg hölgy mellé keresnek. Timişoara, telefon 32-17. (4264)

FIATAL kisleányt vagy bejárónőt felfogad kis. kereszténу, szerény család azonnalra, vagy augusztus 15-re. Cim: Timişoara, I., Olimp-u. 13, 2. ajtó. (5301)

JÓ HÁZBÓL való fiut tanoncnak felfogadnak. Cim: Albu-cukrászda, Timişoara IV., Küttl-tér. (4263)

BEVONULÁS miatt eladó férfi-ruhanemü, több háztartási cikk, orsós fonógép, kis gyapjutépő-gép, több vasból készült, lakatosok részére való szerszám, üres üvegek, használt deszka és ajtók, villanydrót és biztositó-lapok. Cim: Nagy, Timişoara III., Memorandului-utca 68. (5984)

KOSZÓ ISTVÁNNÁL Timişoara, Kardostelepen, I. utca 61 szám alatt citromfa, gyümölccsel, eladó. (5981)

RAKTÁRHELYISÉGET a Belvárosban átadok butorral és drogéria-áruval. Cim: Ing. Ionescu, Timişoara II., 3 August-u. 4. (5994)

Keresnek azonnali vagy október 1-i belépésre megbizható, szorgalmas, katonai szolgálat alól mentes

uradalmi intézőt,

állandó alkalmazásra, Ilfov megyében levő, nagy kertgazdasággal rendelkező uradalomba. Előnyben mediaşi vagy bánsági gazdasági iskolát végzett gazdatisztek. Kellő fizetés, jó lakás. Jelentkezések Serghiescu-nál, Bucureşti, Róma-utca 4. Távbeszélő: 2 93-55.

BUTOROZOTT szoba (nem különbejáratu) 1—2 személy részére ellátással kiadó. Timişoara IV., Miron Costin-u. 3. (5983)

KIFUTÓFIUT, jó házból valót keres „Fin-Art". Timişoara, Regele Mihai-körut 4. (6080)

ELVESZETT NŐI KABÁTKA, beige-szinü, szerdán este a Corso-moziban, vagy a Máriánál. Megtaláló jutalomért jelentse be a hivatalos órák alatt Timişoarán 14-20 szám alatt Barna-nál. (4269)

RÁDIÓ, elsőrendü gyártmányu, kifogástalan állapotban levő, eladó. Érdeklődők ajánlataikat „Szuper" jeligére a timişoarai kiadóban adják át. (6032)

ELADÓ aragáz-kályha, szép, fehér, zománcos fürdőkád, szekrény, nagy tükörrel, paplan, ágynemü. Timişoara, Berthelot-körut 10, II. em., 6. (5933)

MEGBIZHATÓ kifutófiut vagy leányt keresünk. Cim: Déli Hirlap szerkesztősége, Timişoara, I., Bratianu-tér 3.

FÉRFIÖLTÖNY, cipők, fehérnemüek, kifogástalan állapotban eladók. Timişoara, I., Regina Maria-körut 8, III. em., 8. (4270)

FEKETE keményfa iróasztal és könyvszekrény eladó. Timişoara, I., Regina Maria-körut 8. III. em., 8. Megtekinthetők 2—4 között. (4271)

JOGVÉGZETT főtisztviselő, önálló könyvelő, román, magyar, német és szláv nyelvtudással biró, állást változtatna. Ajánlatokat „Megbizható 1" jeligére a timişoarai kiadóhivatalba kér. (4256)

Tipografia „Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice Dacia Traiană" Timişoara. Tiparita la 5 August 1943

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.